

'The Ghost Writer'

Més enllà del thriller clàssic, Roman Polanski construeix una reflexió sobre la solitud, l'aïllament i el risc —físic i moral— de la presa de decisions

PERE CORNELLAS

La filmografia de Roman Polanski és extensa i variada. I quan dic variada no em refereixo únicament als temes tractats sinó —i sobretot— a la textura, al to i a l'estil que impregnen cada un dels seus films. I és per això que classificar-los en subgrups i justificar mínimament aquesta subclassificació resultaria llarg i complex i necessitaria de molt més espai que el d'un article com aquest. En prescindiré, doncs, tot i que estic convençut que afegiria contingut al que he d'escriure. En tot cas, permeteu-me que relacioni *El escritor* (*The Ghost Writer*, 2010) amb *Frenético* (*Frantic*, 1988), la més *hitchcockiana* de les seves pel·lícules, i també —per diferents raons, però menys explícitament— amb *El cuchillo en el agua* (*Nóz w wodzie*, 1962), *Callejón sin salida* (*Cul-de-sac*, 1966), *Chinatown* (1974), *Lunas de hiel* (*Bitter Moon*, 1992) o *La Muerte y la Doncella* (*Death and the Maiden*, 1994).

Al començament de la pel·lícula, l'escriptor (Ewan McGregor) és només un titella que, sotmès al poder del poder i a la persuasió que sempre genera un quart de milió de dòlars, s'ha de limitar a donar forma i a rescriure, si cal, una voluminosa autobiografia d'Adam Lang (Pierce Brosnan), un ex primer ministre britànic perillosament semblant a Tony Blair. Polanski remarca, efectivament, aquesta possible analogia i, per tant, no és estrany que els primers vint o vint-i-cinc minuts de pel·lícula voregin els espais secrets i inescrutables de la política. Però intuïm aviat que la política serà només el marc on tindran lloc els esdeveniments, l'embolcall que li haurà de permetre de parlar de coses molt més importants per a ell. Com fa Hitchcock a les seves dues pel·lícules *polítiques* per excel·lència, *Cortina rasgada* (*Torn Curtain*, 1966) i *Topaz* (1969) convertides pel gran mestre britànic en dues indefugibles reflexions morals.

El escritor s'hi converteix també, tan bon punt el nostre protagonista arriba a l'illa solitària on resideix temporalment Adam Lang. A partir d'aquest moment, el seu format extern passa a ser el d'un *thriller* clàssic, conduït, això sí, per una mà ferma i experimentada, capaç d'imprimir-li un ritme continuat i vibrant, que no concedeix descans ni pausa a l'espectador. Un *thriller* amb la seva necessària dosi d'intriga, amb el seus dos pols clarament marcats i, com és perfectament lògic en un admirador de Hitch, amb el seu *macguffin* i la seva colla de secundaris inquietants.

Aquest format permet a Polanski una completa llibertat d'acció. L'espectador no hi ha de buscar el pretès realisme que hauria

exigit un film polític —i no s'ha de sentir sorprès, doncs, davant la poca versemblança *realista* de l'atemptat a Lang— sinó la indispensable coherència narrativa que exigeix qualsevol història de ficció. I, en aquest aspecte, el film funciona a la perfecció. Per més increïble que sigui, tot sembla perfectament creïble. Així les coses i si parléssim estrictament d'això, podria ja considerar-se una pel·lícula convincent, que assoliria, amb senzillesa, els objectius pretesos. Però ens hem referit a alguna cosa més.

El escritor parla, bàsicament, de la solitud, de l'aïllament i del risc, físic i moral, de la presa de decisions. Aïllats del món, Lang i el seu escriptor es coneixen en una illa freda i solitària, amb una platja i un mar que semblen més una frontera que no pas uns espais per ser transitats. Amb una mansió també fredament decorada, colors clars i pàl·lids que ens evoquen les imatges més desassossegadores del bon cinema de ciència-ficció. Paisatges inhòspits, sense un final aparent, pols, pluja, fred... Lang està sol, com tothom qui es troba a dalt de tot. I també ho està aquest escriptor que és amb ell, sense família i bandejat per una situació que el depassa però que, per la raó que

sigui, es nega a acceptar. El Roger Thornhill de *Con la muerte en los talones* (*North by Northwest*, 1959), el Hitchcock més pròxim a *Frenético* i a *El escritor*, acaba descabdellant l'entrellat del misteri en què es veu immers empès pels esdeveniments, sense possibilitat de fer una altra cosa. El nostre protagonista, en canvi, pot escollir més d'una vegada —i sobretot al final— desentendre's de la qüestió. No és la necessitat de justícia el que l'empeny a continuar, és més aviat la irreprimible curiositat de

El protagonista no és mou per la necessitat de justícia sinó per la irreprimible curiositat de qui viu una cosa insòlita i diferent

qui viu una cosa insòlita i diferent. Però, en qualsevol cas, és conscient que decidir comporta un risc. I decideix.

Em sobra el final del final. Un fora de camp espectacular, amb els fulls originals del llibre voleiant pel carrer, ens anuncia una tragèdia que ho deixarà tot com estava, que convertirà en inútil tot el que sabem. És un final que parla de la inevitable victòria del crim, de la mentida i de la corrupció en un món, el de la política, protegit per sempre de qualsevol setge exterior. Un pla amb missatge transcendent, que em sembla, aquí, perfectament prescindible. Calia ser valent fins al darrer moment i acabar com un *thriller* el que era un *thriller*.

Quedem-nos, però, amb el conjunt de la pel·lícula de Polanski i disculpem-li aquesta petita desviació. *El escritor* és una obra molt interessant, del tot recomanable.

El escritor (*The Ghost Writer*, 2010)

de Roman Polanski

Durada: 2h08

Intèrprets: Ewan McGregor, Pierce Brosnan, Kim Cattrall, Tim Preece, James Belushi, Olivia Williams, Timothy Hutton.

Adaptació i guió: Robert Harris (autor de la novel·la "The Ghost") i Roman Polanski

Música original: Alexandre Desplat

C. Migdia, 35-45 - C. Sant Pau, 20
Tels. 93 727 82 46 - 93 725 74 61
08201 Sabadell

rambla 5, 4ª planta 08202 sabadell
tel.93 727 59 20 fax 93 725 64 56
e-mail: advocats@giassessors.com

Fundació
BancSabadell

